

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Εγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 120. Ἐξά-
μηνη δραχ. 65. Τρίμηνη δραχ. 35.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.
Ἀμερικῆς δολλάρια 3.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Αρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 47ος

Ἀθήναι, 16 Νοεμβρίου 1940

Ἔτος 62ον.—Ἀριθ. 51

Ἡ ΜΙΚΡΗ ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ F. H. BURNETT

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

—Μὴν τὸν λὲς «κακόν», ἀγάπη μου, εἶπε. Δὲν εἶχε χάσει στ' ἀλή-
θεια τὰ χρήματα τοῦ μπαμπᾶ σου,
γιὰ μιὰ στιγμή ὅμως νόμισε πὼς τὰ
εἶχε χάσει κι' ἐπειδὴ ἀγαποῦσε πολὺ
τὸν πατέρα σου ἔπαθε τέ-
τοια στενοχώρια, πὺ ἐπесе
ἄρρωστος βαρειά. Λίγο ἔλει-
ψε νὰ πεθάνῃ καὶ πολὺ πρὶν
συνέλθῃ, ὁ δυστυχισμένος ὁ
μπαμπᾶς σου ἦταν πιά νε-
κρός.

—Κι' ἔφαχναν νὰ μὲ
βροῦνε, εἶπε ἡ Σάρα μὲ χα-
μηλὴ φωνή. Κι' ἐγὼ ἤμουν
τόσο κοντά.

Αὐτὴ ἡ σκέψη δὲν τῆς
ἔβγαине ἀπ' τὸ μυαλό της.

—Νόμιζαν πὼς βρῖσκε-
σαι στὴ Γαλλία, ἐξήγησε
ἡ κυρία Καρμύκαελ. Ὁ κ.
Κάρρισφορντ ἔφαξε παντοῦ
νὰ σὲ βρῇ. Ποῦ νὰ φαντα-
σθῇ, ὅταν σ' ἔδλεπε νὰ περ-
νᾶς κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά
του, πὼς ἐσοῦ ἦσουν ἡ κόρη
τοῦ φίλου του. Μὰ γιὰ χά-
ρη ἐκείνης σὲ λυπόταν καὶ
θέλησε νὰ σὲ ἀνακουφίσῃ
λίγάκι. Καὶ γι' αὐτὸ εἶπε

στὸν Ράμ-Ντάς νὰ περάσῃ μέσα ἀπ'
τὸ φεγγίτη σου καὶ νὰ σοῦ σιγουρί-
σῃ τὴ σοφίτα σου.

Ἡ Σάρα ἔβγαλε μιὰ φωνὴ χαρᾶς.

—Τί; ἔκανε. Ὁ Ράμ-Ντάς λοι-
πὸν ἦταν πὺ μούφερνε ὅλα ἐκεῖνα
τὰ ὠραῖα πράγματα; Κι' ὁ κύριος
ἀπὸ τίς Ἰνδίες ἦταν πὺ τοῦ εἶπε
νὰ τὸ κάνῃ; Αὐτὸς ἔκανε ἀλήθεια
τ' ὄνειρό μου;

—Ναί, ἀγάπη μου, αὐτὸς ὁ ἴδιος.
Εἶναι πολὺ καλὸς καὶ πολὺ γενναῖο-

ψυχὸς καὶ ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὴν μι-
κρὴ Σάρα πὺ ἔφαχνε νὰ βρῇ σὲ λυ-
πόταν καὶ σένα.

Ἡ πόρτα ἀνοίξε καὶ ὁ κ. Καρμύ-
καελ ἔκανε νόημα στὴ Σάρα νὰ πε-
ράσῃ.

—Ὁ κ. Κάρρισφορντ αἰσθάνεται
κάπως καλύτερα, εἶπε, καὶ θέλει νὰ
σὲ ἰδῇ.

Ἡ Σάρα ἔτρεξε καὶ ὅταν ὁ κ. Κάρ-
ρισφορντ γύρισε τὸ κεφάλι εἶδε πὼς



«—Εἰμαι ἡ μὲς Μιντσίν, ἡ διευθύντρια τοῦ
γειτονικοῦ παρθεναγωγείου». (Σελ. 450, στ. α')

τὸ πρόσωπό της ἀκτινοβολοῦσε. Πλη-
σίασε κοντὰ στὴν πολυθρόνα τοῦ κ.
Κάρρισφορντ μὲ τὰ δύο της χέρια
σταυρωμένα ἐπάνω στὸ στήθος της.

—Ἔσεῖς εἰσθε, εἶπε μὲ τὴ γλυ-
κειὰ φωνίτσα της πὺ ἔτρεμε λιγά-
κι ἀπὸ τὴ συγκίνηση, ἔσεῖς εἰσθε
πὺ μοῦ στείλατε ὅλα ἐκεῖνα τὰ
πράγματα, πὺ μοῦ ἀλλάξατε ἔτσι
τὴ ζωή μου;

—Ναί, καὺμένο μου παιδί, ἐγὼ
εἰμαι.

Ἡ ἀρρώστεια καὶ ἡ συγκίνηση
τὸν εἶχαν ἐξασθενήσει, μιὰ κοίταξε
τὸ κοριτσάκι μὲ τὴν ἀγάπη καὶ μὲ
τὴν ἐπιθυμία νὰ τὸ πάρῃ στὴν ἀγ-
καλιά του, πὺ στὴ Σάρα φάνηκε
σὰν νὰ ξανάδλεπε τὴ ματιὰ τοῦ πα-
τέρα της. Γονάτισε κοντὰ στὴν πο-
λυθρόνα του, ὅπως γονάτιζε κοντὰ
στὸν πατέρα της τὸν μακρυνὸ καιρὸ
πὺ τὸν εἶχε μαζὺ της καὶ τοῦ χά-
ριζε ὅλη της τὴν ἀγάπη.

—Ὡστε σεῖς εἰσθε ὁ φί-
λος μου, ὁ μεγάλος μου φί-
λος, τοῦ εἶπε.

Καὶ παίρνοντας τὸ ἀδυ-
νατισμένο χέρι του τὸ φί-
λησε τρυφερά.

—Σὲ τρεῖς βδομάδες θὰ
εἶναι ἐντελὼς καλὰ καὶ στὸ
πόδι, εἶπε ὁ Καρμύκαελ στὴ
γυναίκα του. Κοίταξέ τον
ἀπὸ τώρα.

Κι' ἀλήθεια ἡ ὄψη τοῦ
ἀρρώστου ἦταν κιόλας ἐν-
τελὼς ἀλλοιώτικη ἀπὸ πρὶν.
Τὴν ἀπογοήτευση καὶ τὴν
ἀπάθεια τὴν εἶχε τώρα δια-
δεχθῇ ἡ δραστηριότης καὶ
ἡ ἐνεργητικότης. Πέσσα ζη-
τήματα δὲν ἔπρεπε νὰ κα-
νονισθοῦν! Καὶ πρῶτα ἀπ'
ὅλα τὸ ζήτημα τῆς μὲς Μιν-
τσίν. Κάποιος ἔπρεπε νὰ
πάῃ καὶ νὰ τῆς κάνῃ γνω-
στὴ τὴ σημαντικὴ ἀλλαγὴ
πὺ εἶχε γίνει στὴ ζωὴ τῆς

παλιᾶς της μαθήτριας.

Ἡ Σάρα δὲν θὰ ἔξαναπατοῦσε πιά
τὸ πόδι της στὸ παρθεναγωγεῖο τῆς
μὲς Μιντσίν. Σ' αὐτὸ ὁ κ. Κάρρι-
φορντ ἐπέμενε κατηγορηματικά. Θὰ
ἔμενε μαζὺ του καὶ ὁ Καρμύκαελ θ'
ἀναλάμβανε νὰ πάῃ νὰ ἰδῇ τὴν μὲς
Μιντσίν καὶ νὰ τῆς μιλήσῃ.

—Εἰμαι πολὺ εὐχαριστημένη πὺ
δὲν θὰ ἔξαναπάω, εἶπε ἡ Σάρα, γιὰτὶ
ἔξρω πὼς θὰ θυμώσῃ φοβερά. Δὲν
μ' ἀγαπάει καθόλου. Ἴσως αὐτὸ νὰ-

ναι και δικό μου λάθος, γιατί ούτε εγώ την αγαπώ.

Μά ωστόσο δ κ. Καρμίκαιλ δεν χρειάστηκε να ενοχληθώ. Η μίς Μιντσίν ή ίδια ξεσηκώθηκε κι' ήρθε να παραλάβει τη μαθήτριά της. Κάποια στιγμή τη χρειάστηκε, και μη βρίσκοντάς την πουθενά έμαθε με μεγάλη της αγανάκτηση ότι οι υπηρέτριες την είχαν ιδεί να κατεβαίνει από τη σκάλα της υπηρεσίας κρατώντας κάτω από το πανωφόρι της ένα δέμα, ότι πήγε στο διπλανό σπίτι και ότι δεν είχε γυρίσει ακόμη. — Και τί πήγε να κάνει; φώναξε η μίς Μιντσίν.

— Πού θέλεις να το ξέρω εγώ; είπε η ντροπαλή μίς Αμέλια. Ίσως πήγε δίπλα έπειδή ο γείτονάς μας έχει ζήσει πολλά χρόνια στις Ίνδίες όπως και αυτή ή ίδια.

— Μόνο η Σάρα είναι αξια να πηγαίνει έτσι αδιάντροπα στα ξένα σπίτια και να γυρεύει από τους ξένους ανθρώπους να την λυπηθούν. Είναι σχεδόν δύο ώρες που λείπει. Δεν μπορώ πια ν' άνεχθώ αυτή την κατάσταση. Θα πάω να ιδώ τί συμβαίνει και να ζητήσω από τον κύριο να μάς συγχωρήσει για την ενόχληση που του έκανε το αναίδεστατο αυτό πλάσμα.

Η Σάρα, καθισμένη σ' ένα σκαμνάκι κοντά στον κ. Κάρρισφορντ, είχε ανοίξει μεγάλη συζήτηση μαζί του, όταν μπήκε μέσα ο Ράμ Ντάς για ν' αναγγείλει την επίσκεψη της μίς Μιντσίν. Η Σάρα χλώμιασε και αὐθόρμητα σηκώθηκε όρθή. «Ώστόσο δ κ. Κάρρισφορντ είδε πως έμενε ψυχραιμη και δεν φαινόταν καθόλου δειλιασμένη.

Η μίς Μιντσίν μπήκε στο γραφείο με όλη της την έπισημότητα. Είχε βάλει τα καλά της κι' είχε ένα ύφος γεμάτο αὐστηρότητα κι' αξιοπρέπεια.

— Λυπάμαι πολύ που θα ενοχλήσω τον κ. Κάρρισφορντ, είπε, μα έχω να του πω δυό λόγια. Είμαι ή μίς Μιντσίν, ή διευθύντρια του διπλανού παρθενωγείου.

Ο Κάρρισφορντ την κοίταξε λίγες στιγμές σιωπηλά. Ήταν από τους ανθρώπους που εύκολα ανάβουν και προσπαθούσε να συγκρατήσει τον έαυτό του.

— Ώστε έτσι, είπε, έσεις είσθε ή μίς Μιντσίν.

— Εγώ ή ίδια, κύριε.

— Τότε έρχεσθε πάνω στην ώρα, γιατί δ κ. Καρμίκαιλ, ο δικηγόρος μου και πληρεξούσιός μου έτοιμαζόταν να σας έπωκεφθή.

Ο Καρμίκαιλ χαιρέτησε έλαφρά.

Η μίς Μιντσίν τον κοίταξε κι' ύστερα κοίταξε και τον Κάρρισφορντ με φανερό έκπληξη.

— Ο δικηγόρος σας; είπε. Δεν καταλαβαίνω. Εγώ ήρθα εδώ γιατί μία από τις μαθήτρίες μου είχε το θράσος να έρθει έντελώς αὐθαίρετα και χωρίς να ρωτήσει κανένα, στο σπίτι σας. Είναι μία μαθήτριά που την κρατώ στο σχολείο μου από εϋσπλαχνία. Ήρθα λοιπόν να σας εξηγήθω και να σας πω ότι το πράγμα αυτό έγινε χωρίς εγώ να πάρω έδηση.

Και γυρίζοντας προς τη Σάρα: — Πήγαινε άμέσως σπίτι! έκανε. Θα τιμωρηθής αὐστηρά. Φύγε εὐθύς και πήγαινε στο σπίτι.

Ο κύριος άπ' τις Ίνδίες τράβηξε τη Σάρα επάνω του.

— Όχι, είπε, δεν θα φύγω.

Η μίς Μιντσίν δεν πίστευε τ' αὐτιά της.

— Δεν θα φύγω; έκανε.

— Όχι, δεν θα γυρίσω πίσω «σπίτι», γιατί το σπίτι το «δικό σας» δεν ήταν ποτέ «δικό της». Από σήμερα το σπίτι της θα είναι εδώ, σε μένα.

Η μίς Μιντσίν έκανε ένα βήμα πίσω, άγανακτισμένη και κατάπληκτη.

— Το σπίτι της θα είναι εδώ; φώναξε. Τί σημαίνουν όλα αυτά;

— Κάνε μου τη χάρη, Καρμίκαιλ, να τής το εξηγήσεις όσο πιο σύντομα μπορείς, είπε ο Κάρρισφορντ.

Και αναγκάζοντας τη Σάρα να καθίση, τής πήρε τα χέρια της στα δικά του, άκριδώς όπως έκανε ο μπαμπάς της.

Ο κ. Καρμίκαιλ στράφηκε προς τη μίς Μιντσίν και με την ήρεμη φωνή του άρχισε να τής μιλάει σαν άνθρωπος που γνωρίζει καλά την ύποθεση και ξέρει τις νομικές συνέπειες.

— Ο κ. Κάρρισφορντ, εξήγησε, ήταν στενός φίλος του λοχαγού Κρήβ. Ήταν κι' οι δύο τους συνέταιροι και είχαν βάλει τις περιουσίες τους σε μία μεγάλη επιχείρηση. Η περιουσία που ο λοχαγός Κρήβ είχε νομίσει πως χάθηκε, εσώθηκε ολόκληρη και βρίσκεται στα χέρια του κ. Κάρρισφορντ.

— Η περιουσία τής Σάρας; φώναξε ή μίς Μιντσίν πρσιινίζοντας.

— Ναί, ναί, ή περιουσία τής Σάρας, άπάντησε ψυχρά ο Καρμίκαιλ. Όχι μόνο σώθηκε, αλλά διπλασιάστηκε. Τα άδαμαντωρυχεία έχουν μεγάλη απόδοση.

— Τ' άδαμαντωρυχεία... τραύλισε ή μίς Μιντσίν.

Τής φαινόταν σαν κάποιος να τής

είχε δώσει ένα δυνατό χτύπημα στο κεφάλι.

— Λίγες πριγκήπισσες, συνέχισε ο Καρμίκαιλ μ' ένα έλαφρό ειρωνικό μειδίαμα είναι τόσο πλούσιες όσο ή Σάρα Κρήβ, το κορίτσι που κρατούσατε από εϋσπλαχνία. Πάνε σχεδόν δυό χρόνια που ο κ. Κάρρισφορντ ψάχνει να την ανακαλύψει. Τώρα που τη βρήκε, δεν θα την ξαναφήση πια.

Κι' εξακολούθησε να μιλή στην μίς Μιντσίν εξηγώντας της όσο καθαρώτερα μπορούσε, πως το μέλλον τής Σάρας ήταν εξασφαλισμένο κατά τον λαμπρότερο τρόπο, πως ή περιουσία της είχε διπλασιασθή και πως στο εξής θα ζούσε μαζί με τον κ. Κάρρισφορντ που θα την κηδεμόνευε κιόλας.

Η μίς Μιντσίν δεν ήταν έξυπνη. Και το άπόδειξε εκείνη την ήμέρα κάνοντας μία άπεγνωσμένη προσπάθεια να ξανακερδίση, τι είχε χάσει εξ αίτίας — ω, αυτό το ένοιωθε καθαρά — τής φιλαργυρίας της και τής σκληρής καρδιάς της.

— Το παιδί βρέθηκε στο σπίτι μου, είπε. Έκανα γι' αυτήν, τι μπορούσα. Άν δεν ήμουν εγώ θα είχε φοφήσει τής πείνας μες στους τέσσερις δρόμους.

Ο Κάρρισφορντ δεν μπόρεσε πια να συγκρατηθώ.

— Ίσως τότε να τραβούσε λιγότερα βάσανα άπ' όσα την κάνετε έσεις να υποφέρει, είπε.

— Ο λοχαγός Κρήβ μου την είχε έμπιστευθεί, συνέχισε επίμονα ή μίς Μιντσίν, και πρέπει να μου τη δώσετε πίσω ώσπου να ένηλικιωθώ. Θα ξαναρχίσω στο σχολείο μας την παιλιά της ζωής και θα συμπληρώση τις σπουδές της. Άλλωστε, έχω και το Νόμο με το μέρος μου και θα τον έπικαλεσθώ.

— Όχι δά, όχι δά, μίς Μιντσίν, την έκοψε ο Καρμίκαιλ. Ξέρετε πολύ καλά ότι ο Νόμος εδώ δεν έχει να κάνει τίποτε. Άν ή ίδια ή Σάρα ζητήση να έρθει πίσω σε σας, είμαι βέβαιος πως ο κύριος Κάρρισφορντ δεν θ' άρνηθώ να δώση τη συγκατάθεσή του. Όλα εξαρτώνται από τη Σάρα.

— Πολύ καλά, είπε ή μίς Μιντσίν, θα μιλήσω λοιπόν στη Σάρα. Βέβαια δεν σε είχα παραχαϊδέψει, συνέχισε άδέξια γυρίζοντας προς τη μικρούλα. Άλλά θυμήσου πόσο ευχαριστημένος ήταν ο πατέρας σου για τις πρόόδους που έκανες στο σχολείο μας και... χμμ... σου είχα πάντοτε μεγάλη άγάπη.

Τα πράσινα μάτια τής Σάρας καρ-

φώθηκαν επάνω στη μίς Μιντσίν σκληρά σαν το άτσάλι.

— Άλήθεια; έκανε ή Σάρα, αυτό δεν το ένοιωσα ποτέ μου.

Η μίς Μιντσίν κοκκίνισε και σήκωσε το κεφάλι της.

— Θα έπρεπε να το είχα προσέξει, είπε, μα δυστυχώς τα παιδιά δεν ξέρουν να ξεχωρίσουν αὐτούς που θέλουν πραγματικά το καλό τους. Η Αμέλια κι' εγώ λέγαμε πάντοτε πως είσαι ή έξυπνότερη άπ' όλες τις μαθήτρίες μας. Δεν θα ήθελες, λοιπόν, να γυρίσης πίσω στο σχολείο μαζί μου, για να σε ας οηής τη θέληση του πατέρα σου;

Η Σάρα προχώρησε ένα βήμα προς τη μίς Μιντσίν. Ξανάδλεπε μπροστά της την ήμέρα που τής είχε πει ότι δεν είχε πια κανένα στον κόσμο και πως αν ήθελε θα μπορούσε να την πετάξει στο δρόμο. Σκεπτόταν τις φοβερές ώρες τής άπελπισίας και τής μοναξιάς που είχε περάσει στη σοφίτα, έχοντας για μόνη συντροφιά της την Έμιλυ και τον Τυροφαγά. Κοίταξε τη μίς Μιντσίν θαρρετά στο πρόσωπο:

— Το ξέρετε γιατί δεν θέλω να γυρίσω σε σας, μίς Μιντσίν, είπε. Το ξέρετε πολύ καλά.

Άπό τα μάτια τής μίς Μιντσίν πέρασε μία γοργή άστραπή.

— Άν είναι έτσι, είπε, δεν θα ξαναϊδής ποτέ πια τις φίλες σου. Θα λάβω τα μέτρα μου ώστε ή Δόττη και ή Έρμινια...

Ο Καρμίκαιλ την έκοψε, ευγενικά αλλά ψυχρά:

— Με συγχωρείτε, είπε, ή μίς Κρήβ θα βλέπη όποιον θέλει. Οι γονείς άπό τις φίλες τής μίς Κρήβ δεν φαντάζονται να έχουν καμμία αντίρρηση όταν ο κ. Κάρρισφορντ θα προσκαλή τα παιδιά τους να έπισκεφθούν την κηδεμονευομένη του.

Αυτό το τελευταίο χτύπημα ήταν πολύ βαρύ για τη μίς Μιντσίν. Όσο περιωρισμένο κι' αν ήταν το μυαλό της, καταλάβαινε πολύ καλά πως έλάχιστοι γονείς δεν θα ήθελαν να έχουν τα παιδιά τους φίλα με τη μικρή ιδιοκτήτρια ενός άδαμαντωρυχείου. Και αν τυχόν ο κ. Κάρρισφορντ τους εξιστορούσε τη μαρτυρική ζωή που είχε περάσει ή Σάρα αυτά τα τελευταία χρόνια—μπορούσε να ξεσπάση ένα σκάνδαλο φοβερό, που ίσως γάχε καταστρεπτικές συνέπειες για το σχολείο.

— Πολύ μεγάλο βάρος παίρνετε επάνω σας, είπε τραβώντας κατά την πόρτα. Σε λίγο θα το αντιληφθήτε και σείς οι ίδιοι. Το κορίτσι αυτό ήταν πάντοτε μία άχάριστη υποκρί-

τρια. Φαντάζομαι, πέταξε κοιτάζοντας στη Σάρα, πως τώρα θα νομίζης πάλι πως είσαι πριγκήπισσα.

Η Σάρα κοκκίνισε γιατί φοβήθηκε μήπως οι ξένοι—όσο κι' αν την συμπαθούσαν—παρεξηγούσαν την άθωα χίμαιρά της.

— Προσπάθησα πάντοτε να είμαι άληθινή πριγκήπισσα, είπε με χαμηλή φωνή. Πάντα, ακόμη κι' όταν κρύωνα κι' όταν πεινούσα. Πάντοτε ήθελα να φέρομαι σαν πριγκήπισσα.

— Άπ' εδώ κι' έμπρός θα μπόρής πια να το κάνης χωρίς κανένα κόπο, είπε ή μίς Μιντσίν φαρμακερά, καθώς ο Ράμ Ντάς την εξέγαζε ως την πόρτα με κάθε σεβασμό.

Μόλις έφθασε ή μίς Μιντσίν στο σπίτι της, φώναξε την άδερφή της για να τής πη τα νέα. Οι δυό άδερφές έμεναν πολλές ώρες κλεισμένες μες στην κάμαρα τής μίς Μιντσίν, και ή μίς Αμέλια έχυσε ποτάμια δάκρυα και μούσκεψε μία δωδεκάδα μαντήλια.

— Δεν είμαι τόσο έξυπνη σαν έσένα, άδερφή μου, έλεγε, και πάντα φοδύμουνα να σου μιλήσω μήπως τυχόν και σε κάνω να θυμώσης. Ίσως όμως αν μιλούσα να ήτανε καλύτερο και για μάς τις δύο και για το σχολείο μας. Πολλές φορές έσκέφθηκα πως θάπρεπε να είμαστε λιγότερο σκληρόκαρδες με τη Σάρα Κρήβ και να τής κάνουμε μία ζωή κάπως περισσότερο άνθρωπινή. Το έδλεπα πολύ καλά ότι οι δουλειές που την βάζαμε να κάνει ήταν πολύ βαρειές για την ήλικία της κι' ότι έμενε σχεδόν νηστική.

— Πώς τολμάς να μιλάς έτσι! φώναξε ή μίς Μιντσίν.

— Δεν ξέρω, άπάντησε ή μίς Αμέλια που είχε πάρει φόρα και τίποτε πια δεν την κρατούσε, ούτε ο φόβος τής άδελφής της. Άποφάσισα μία φορά κι' εγώ να μιλήσω και μία κι' άρχισα, θα τα πω ως το τέλος κι' άς γίνει τί θέλη. Η Σάρα ήταν έξυπνη και καλό κορίτσι και την παραμικρή άγάπη κι' αν τής δείχναμε θα μάς το χρωστούσε μεγάλη ευγνωμοσύνη. Μα συ δεν τής έδειξες ποτέ, ούτε την παραμικρή συμπάθεια. Το μυστικό είναι πως την ένοιωθες άνώτερη από σενα και στο μυαλό και στην καρδιά γι' αυτό την αντιπαθούσες. Κι' αυτό το είχε καταλάβει.

— Αμέλια! βρυχήθηκε ή μίς Μιντσίν που νόμιζε πως μπορούσε να φερθή στην άδελφή της όπως φερνόταν στη Μπέκυ.

Μά ή μίς Αμέλια είχε τέτοια

υπερδιέγερση που τίποτε πια δεν την σταματούσε.

— Έτσι είναι! φώναξε. Είχε καταλάβει πόσο έσο ήσουν σκληρόκαρδη και συμπεριοντολόγα και πόσο κουτή και άδύνατη ήμουν εγώ. Είχε καταλάβει πως όσο ήταν πλούσια προσκυνούσαμε μόνο την περιουσία της και πως ύστερα την κακομεταχειριζόμαστε γιατί δεν είχε πια ούτε μία δεκάρα. Έκείνη είχε κρατήσει και στη δυστυχία της όλη την ευγένεια και την αξιοπρέπεια της σαν να ήταν από βασιλική γενιά, ενώ έμεις την είχαμε κάνει χειρότερη από υπηρέτρια. Μία μικρή πριγκήπισσα. Νά, αυτό ήταν πάντα.

Κι' άφού είπε ότι είχε στην καρδιά της και ξεθύμανε ή μίς Αμέλια άρχισε να κλαίη σπαρακτικά και να ξεφωνίζει και να κουνιέται πέρα δώθε επάνω στην καρέκλα της, έτσι που ή μίς Μιντσίν τ' άσάτισε και δεν ήξερε τί να τής κάνει.

— Και τώρα χαθήκαμε, καταστραφήκαμε όριστικά, συνέχισε ή μίς Αμέλια. Η μικρή θα πάη βέβαια σε κανένα άλλο σχολείο κι' αν θελήση να διηγηθώ, όπως κάνουν τ' άλλα παιδιά, το τί έτράβηξε εδώ μέσα, το σχολείο μας θ' αναγκασθώ να κλείση και ή καταστροφή μας θα είναι τελειωτική. Κι' έτσι μάς αξίζει, ίδιως σε σενα, άδελφή μου, γιατί είσαι φιλοχρήματη, σκληρή και άκαρδη.

(Το τέλος στο έρχόμενο)
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΗ

Λένε τάνθη στο ρουάκι:
— «Πού γοργονούλας;
στάσου και μ' έμας λιγάκι
άν μας αγαπάς...»

Μά το ρουάκι μουρμουρίζει:
— «Βγαίνω από τη γή
κι' έτσι ο πόθος μου αναβρύζει
και περνάει με όρμη...»

Και αν δεν έξω ποῦ με κούζει
θάλασσα βαθειά...
μά ο ρυθμός της με ταραζει
και θα πάω μακριά.

Και τη θάλασσα θ' αφήσω
για τον οὐρανό
κι' από εκεί θα ξεκινήσω
να σας ξαναϊδω...

Ταξιδιάρικο από πέρα,
με χαρά κρυφή,
για σας πάλι εδώ μία μέρα
θάρω σαν βροχή...»

(1906) ΜΑΡΙΝΟΣ ΣΙΓΟΥΡΟΣ



ΑΘΗΝΑ Ι ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Α Μ Υ Ν Α

Αγαπητοί μου,

Ο παράθυρο του γραφείου μου, καθώς και τάλλα παράθυρα του σπιτιού, είναι στολισμένο με λουρίδες ασπρου χαρτιού, κολλημένες στα τζάμια. Μ' αυτόν τον τρόπο, καθώς ξέρετε, προφυλαγόμαστε από τα θραύσματα, πού, αν έπεφτε κοντά στο σπίτι καμιά μπόμπα, θα τινάζουνταν με όρμη και θα μάς πλήγωναν — μπορεί και να μάς σκότωναν — ενώ οι λουρίδες του χαρτιού θάκοθαν την όρμή τους και θα τάνκαν να πέσουν άπλωσ. Έτσι τουλάχιστο μου εξήγησαν τη χρησιμότητα αυτού του μέτρου, πού παίρνουν στις έμπολεμες χώρες, και πού πρώτη φορά εφαρμόστηκε στο Παρίσι κατά τον

πόλεμο του 1914. Τις μπόμπες τότε δεν τις έρριχναν τάρεοπλάνα, παρά ένα τεράστιο κανόνι, ή περίφημη «Βέρθα», πού μπορούσε, από τα γαλλογερμανικά σύνορα, να βομβαρδίσει και το Παρίσι. Άλλ' άς γυρίσουμε στο παράθυρό μου. Όταν τό βλέπω ήμέρα με ήλιο, μοιάζει σάν ελληνική σημαία. Τή σχηματίζουν οι άσπρες λουρίδες του χαρτιού και οι γαλάζιες τουράνου, πού φαίνονται ανάμεσά τους από τα κλειστά τζάμια. Άλλη φορά, πριν ύψωθουν τάντικρυνά σπίτια, έβλεπα άπ' το παράθυρό μου την Άκρόπολη και τον Παρθενώνα. Τώρα βλέπω την Έλληνική Γαλανόλευκη. Τό ίδιο δεν είναι; Ναί, ή ίδια Ίδέα, τό ίδιο μεγαλειό, ό ίδιος άθάνατος Έλληνισμός...

Άλλά τό βράδυ τώρα τό θέαμα χάνεται. Για νάνάψω φώς στο γραφείο μου, πρέπει να κλείσω καλ

τις γρίλλιες και να σκεπάσω τό τζάμια του παράθυρου με παραπετάσματα από χοντρό σκούρο χαρτί. Αυτό γίνεται και σ' όλα τάλλα παράθυρα του σπιτιού, μπροστά και πίσω, άπάνω και κάτω. Γιατί ούτε μια άχτίνα φωτός δεν πρέπει να ξεφεύγει και να φαίνεται απέξω. Είναι κι αυτό από τα κυριώτερα μέτρα της παθητικής αεράμυνας. Η πόλη πρέπει να είναι δλωσδιόλου σκοτεινή, για να μην τη διακρίνουν τα έχθρικά αεροπλάνα πού μπορεί νάρθουν νύχτα και να ρίξουν τις μπόμπες τους. Όποιος παραμελεί να κλείσει και να σκεπάσει καλ

Μ' αυτή τη σκέψη, όταν ακούγονται οι σειρήνες, διακόπτω κι εγώ την εργασία μου και κατεβαίνω στο ισόγειο, έτοιμος να πεταχτώ και στο αντικρυνό καταφύγιο αν ιδώ πως είναι ανάγκη. Έτσι πειθαρχώ κι' υπακούω σ' όλες τις υποδείξεις των άρμοδίων, πού δημοσιεύονται καθεμέρα στις έφημερίδες ή μεταδίδονται από τό ραδιόφωνο, και πού πρέπει να θεωρούνται διαταγές. Βρισκόμαστε σε κατάσταση παθητι-

ΟΙ ΔΩΔΕΚΑ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΕΣ

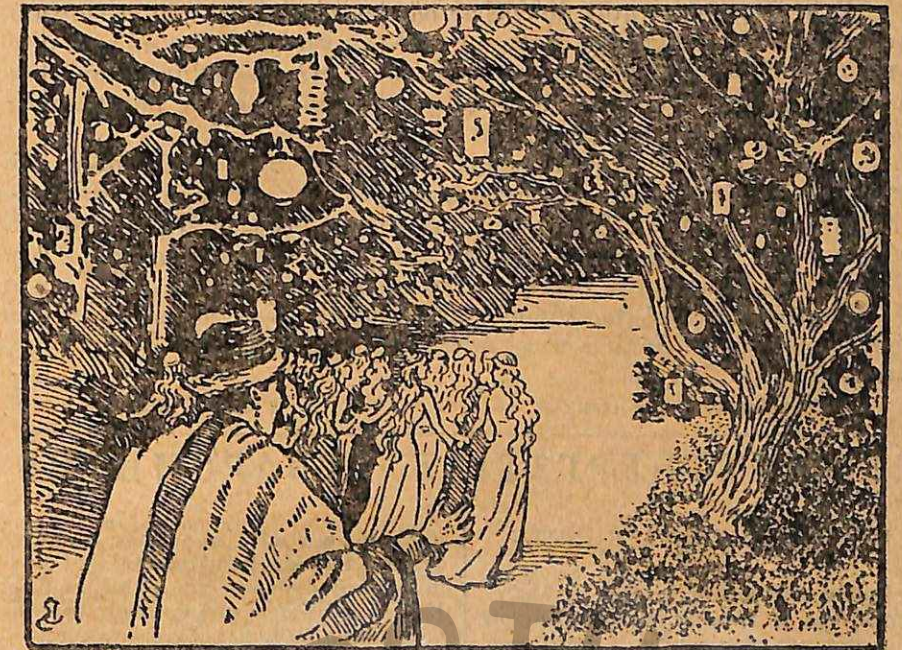
ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

2.

— Γιατί ήρθες εδώ, παλικάρι μου;

— Κι' εγώ δεν ξέρω, της αποκρίθηκε ό απόμαχος στρατιώτης. Δεν θάδοκιμάσω βέβαια νάνακαλύψω πώς και γιατί παλιώνουν τα γοβάκια τους οι βασιλοπούλες, για να γίνω βασιλιάς!

— Κι' όμως δεν είναι δύσκολο, του είπε ή γοιά. Τό ζήτημα είναι να μην κοιμηθής καθόλου τη νύχτα, πού θα σε βάλουν απέξω άπ' την κάμαρά τους να φυλάς. Γι' αυτό πρόσεξε να μην πιής ούτε στάλα άπ' το κρασί πού θα σε κεράσουν στο τέλος του δείπνου οι βασιλοπούλες. Και νά, πάρε κι' αυτό τό μανδύα πού σου χαρίζω. Όταν θα τον φορές θα



γίνεσαι άόρατος, και θα μπορείς να παρακολουθής τις βασιλοπούλες και να τις βλέπεις, χωρίς να σε βλέπουν κι' εκείνες.

Λέγοντας αυτά, ή γοιά έδωσε στο στρατιώτη ένα κοντό μανδύα κι' έγινε άφαντη.

«Μάγισσα θα είναι, συλλογίστηκε ό στρατιώτης. Μοῦ φαίνεται πως μπορώ τώρα να δοκιμάσω κι' εγώ την τύχη μου».

Και θαορετά, παρουσιάστηκε στο παλάτι.

— Κι' άλλο κεφάλι για κόψιμο, είχαν μεταξύ τους οι παλατιανοί.

Όσοτόν δέχτηκαν, τον έντυσαν βασιλικά και του έδειξαν πού θα φύλαγε τη νύχτα. Ήταν μια καμαρούλα μ' ένα κορββάτι δίπλα στη μεγάλη κάμαρα πού κοιμόνταν οι βασιλοπούλες. Μπορούσε νάφινη την πόρτα άνοιχτή και να βλέπει τί θα γινόταν στη μεγάλη, κάμαρα, αν δεν θα τον έπαιρνε ό ύπνος...

Μά όχι, ό ύπνος δεν τον έπηρε. Γιατί ό στρατιώτης, όπως τον είχε δομηνέψει ή μάγισσα, δεν ήπιε καθόλου από τό κρασί πού τον κέραιαν στο τέλος του δείπνου οι βασιλοπούλες, παρά έχυσε όλο τό ποτήρι σ' ένα σφουγγάρι πού είχε κρύψει κάτω από τό πηγούνι του. Εκείνες ένόμισαν πως τό ήπιε κι' ήσυχες πώς κι' ό στρατιώτης θα κοιμόταν βαθιά σάν τους άλλους—γιατί τό κρασί είχε φάρμακο ναρκωτικό—πέρασαν στις κάμαρές τους και πλάγιασαν. Ούτε τις έννοιασε, πού ό στρατιώτης είχε αφήσει άνοιχτή την πόρτα της καμαρούλας του και τις έβλεπε.

— Τώρα θα κοιμηθής, έλεγαν σιγά μεταξύ τους, και κάνουμε ό,τι θέλουμε.

Κοντά τα μεσάνυχτα, ή μεγαλύτερη σηκώθηκε κι' άπογκράστηκε. Ό στρατιώτης έκανε πως ροχαλίζει.

— Κορίτσια! φώναξε στις άλλες δυνατά. Τό φάρμακο τον έπιασε. Τώρα δεν τον ξυπνάνε ούτε κανονιές. Πάμε, γοιγόρα!

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Με πόση αγάπη ό άγγλος αυτός πόλισμαν, στο Λονδίνο, κουβαλεί αυτό τό παιδάκι στο καταφύγιο ή στο τραίνο πού θα τό μεταφέρει μακριά. Οι άγγλοι πόλισμαν αγαπούν πολύ τα παιδιά, μά και τα παιδιά τους θεωρούν σάν τους καλύτερους τους φίλους...

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΓΗΝ ΚΑΙ ΥΔΩΡ

Τό ξέρετε από την Ίστορία σας, αλλά θα σάς τό θυμίσω, γιατί είναι πολύ επίκαιρο.

Μιά φορά, πρέσβεις, σταλμένοι από τον βασιλέα των Βαρβάρων στη Σπάρτη, έζήτησαν «γην και ύδωρ», πού ήταν τότε σημείο υποταγής. Κι' οι Σπαρτιάτες αγανάκτησαν τόσο, ώστε έπιασαν τους καλούς σου πρέσβεις και τους έρριξαν σ' ένα πηγάδι, λέγοντας: — Αυτόν—μέσα θα βρήτε χρώμα και νερό όσο θέλετε!

Κάτι τέτοιο δεν χρειάζεταν και στον πρέσβη του άλλου Βαρβάρου, πού μάς έζήτησε «εδάφη» για βάσεις;...

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Ω Τρακόσιοι, σηκωθείτε
Και ξανάθτε σε μάς
Τά παιδιά σας θέλ' ιδήτε
Πόσο μοιάζουν με σάς!
(Σολωμός)

Σηκώθηκαν κι' οί δώδεκα, έβαλαν τὰ καλά τους ρούχα, έβαλαν και τὰ καινούργια τους γοβάκια του χορού, και μετατόπισαν τὸ μεσιανὸ κρεβάτι. Ἐκεῖ ἀπὸ κάτω ἀνοιξε μιὰ κρυμμένη καταπακτὴ και φάνηκε μιὰ μαρμαρένια σκάλα.

Κι' οἱ βασιλοπούλες, δυὸ-δυὸ, ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν.

Ὅταν χάθηκε στὴ σκάλα κι' ἡ τελευταία, ὁ στρατιώτης, ποὺ ἀπ' τὸ κρεβάτι του, μὲ μισόκλειστα μάτια, τὰ εἶδε ὅλ' αὐτὰ, σηκώθηκε κι' αὐτὸς μὲ χαρὰ, φόρεσε τὸ μανδύα τῆς μάγισσας καί, ἄόρατος, ἔτρεξε στὴ σκάλα κι' ἄρχισε νὰ κατεβαίνει πίσω ἀπ' τὴς βασιλοπούλες.

Ἡ σκάλα ἦταν ἀτέλειωτη και σκοτεινὴ. Μόλις τὴν ἐφώτιζαν τὰ κλεφτοφάναρα ποὺ κρατοῦσαν μερικὲς ἀπ' τὴς βασιλοπούλες. Ἀξαφνα ὅμως ἔγινε φῶς. Γιατί ἡ σκάλα τελείωσε σ' ἓνα μεγάλο ἀνοιγμα, σὲ μιὰ πελώρια πόρτα, ἀπ' ὅπου φάνηκε ὁ οὐρανὸς μὲ τὸ δλόγεμο φεγγάρι. Κι' ὅταν οἱ βασιλοπούλες βγήκαν ἀπὸ τὴν πόρτα ἐκείνη — ξοπίσω τους, ἐννοεῖται, κι' ὁ στρατιώτης — φάνηκε μιὰ ὁραία λίμνη, γαλάζια σὰν τὸν οὐρανὸ.

Στὴν ἀκρολιμνιά ἦταν ἀραγμένες δώδεκα βαρκούλες, ποὺ σὲ καθεμιὰ ἦταν ἀπὸ ἓνα βασιλόπουλο. Καθεμιὰ ἀπὸ τὴς βασιλοπούλες πήδησε τότε στὴν βαρκούλα τῆς. Πήδησε κι' ὁ στρατιώτης στὴν τελευταία, ὅπου ἦταν ἡ μικρότερη βασιλοπούλα μὲ τὸ μικρότερο βασιλόπουλο. Τὰ βασιλόπουλα ἔλυσαν τὴς βαρκούλες κι' ἄρχισαν νὰ λάνιουν.

Σὲ λίγο πέρασαν στὴν ἀντικρινὴ ἀκρολιμνιά καί, βασιλοπούλες και βασιλόπουλα, βγήκαν ὅλοι στὴ στεριά. Ξοπίσω τους πάντα κι' ὁ στρατιώτης, ποὺ εἶδε ἐκπληκτος ἓναν πλατὺ ἴσιο δρόμο μέσα σ' ἓνα πάρκο. Τὰ δέντρα αὐτοῦ τοῦ πάρκου εἶχαν φύλλα χρυσά. Κι' ὁ στρατιώτης ἔκοψε ἓνα κλαδὶ και τὸ ἔκρυψε στὴν τσέπη του, νὰ τὸ ἔχη γιὰ σημάδι.

Βασιλοπούλες και βασιλόπουλα περπατοῦσαν τώρα γοργὰ στὸν πλατὺ δρόμο τοῦ πάρκου. Ξοπίσω τους πάντα κι' ὁ στρατιώτης, και πάντα ἀόρατος μὲ τὸ μανδύα του.

(Τὸ τέλος τοῦ ἐρχόμενου)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΒΡΑΔΥ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ

Βράδυ στὴν κατασκήνωσιν... Μαζεμένοι ὅλοι οἱ κατασκηνωτὲς σὲ μικρὸ ἀμφιθέατρο μὲ μιὰ μεγάλῃ φωτιά στὴ μέση, φαίνονται νὰ παρακολουθοῦν τὴ βραδινὴ ψυχαγωγία προσεκτικοί, ἴσως και λίγο κουρασμένοι — μὰ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι; Πέρασαν μιὰ ὁλόκληρη ἡμέρα, τρελλὴ ὅπως λέν, γεμάτη δράση και ζωηρόδα.

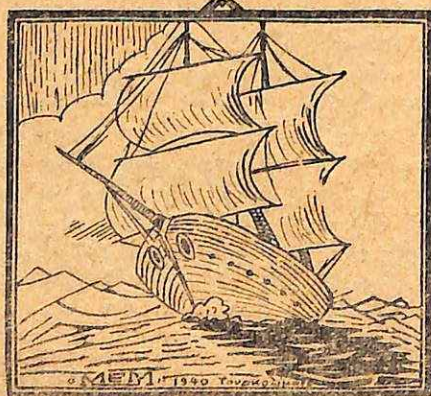
Τὸ πρωινὸ ἐγερτήριο μὲ τὴ σάλπιγγα σήμανε γι' αὐτοὺς τὸ ἀρχίνισμα μιᾶς νέας ἡμέρας, ἡ σύντομη γυμναστικὴ τους τοὺς ξύπνησε ὁλότελα κι εἶναι ἑτοιμοὶ νὰ ξαναρχίσουν τὸ ἴδιο χαρούμενο πρόγραμμα, ὅπως τὸ ἔχουν χτές, ὅπως θὰ τὸ ζήσουν αὐριο...

Πλυμένοι και χτενισμένοι πιά χαιρέτισαν τὴ σημαία στὴν ἔπαρση, προγευμάτισαν μὲ πολλὴ ὄρεξη και περισσότερες φωνές, ἔφτιαξαν τὴς σκηνές τους. Μετὰ τὴν ἐπιθεώρηση ποὺ ἔδωσε τὸ βραβεῖο στοὺς «καλύτερους νοικοκυρδες» (διπλὴ μερίδα φροῦτο τὸ μεσημέρι), σχηματίσαν ἐκπαιδευτικὲς ὁμάδες κι ἐμάθαν χίλια-δυὸ πράγματα καθισμένοι κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ αἰωνόβιων πλατάνων, ὅπου ἡ μικρὴ καμπάνα χτύπησε γιὰ μπάνιο. Τὶ παιγνίδια ἔκαναν στὴ θάλασσα και στὴν ἀμμουδιά, τί λεμβοδρομίες μὲ τὴς μικρὲς βαρκούλες τους! Θὰ πῆγαιναν και βαθειά, πολὺ βαθειά, ἀν μποροῦσαν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸ ἀγρυπνο μάτι τοῦ παρατηρητῆ, ποὺ, ὁρθος τοὺς κοίταζε ἀπὸ τὸν ψηλὸ ξυλένιο πύργου του, σπημένο ἔξω σὲ ἀκρογιάλι. Κι' ἤρθε ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ κι' ἔφαγαν και δὲ θέλησαν νὰ κοιμηθοῦν τὸ ἀπομεσήμερο

μόνο ἄρχισαν κατὶ παράξενες ἱστορίες γιὰ παλάτια και βασιλοπούλες και μάγισσες και δράκους και βασιλόπουλα. Καὶ τὸ ἀπὸγεμα ἔπαιξαν χωρὶς σιγμὴ νὰ ξεκουραστοῦν και ξανάκαναν μπάνιο κι' ἔφαγαν τὸ βραδυνὸ τους μὲ τὸ ἴδιο κέφι, μὲ τὰ ἴδια γέλια, μὲ τὴν ἴδια ζωηρόδα στὰ μάτια, μὲ τὴν ἴδια χαρὰ στὴν ψυχὴ. Ἡ σημαία κατέβηκε ἀπὸ τὸ ψηλὸ κοντάρι τῆς, ἀπ' ὅπου ὁλημερὶς τοὺς κοίταζε πρόσχαρη, κι ὁ οὐρανὸς — λές κι' αὐτὴ τοῦδινε τὸ λαμπρὸ γαλάζιο χρώμα του — σκοτείνιασε και μαύρισε... Τὰ παιδιά ἔτρεξαν σὲ ἀμφιθέατρο γιὰ τὴν ψυχαγωγία...

Καθισμένοι τώρα στὰ πέτρινα σκα-

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ



Στ' ἀνοιχτὰ

(Σκίτσο τοῦ Βερθέρου)

λοπάτια του, γύρω στὴ φωτιά, βλέπουν και ἀκούουν προσεκτικά, ἴσως και λίγο κουρασμένοι — μὰ μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι; Ἡ φωτιά σβύστηκε πιά. Ὡρα νὰ κοιμηθοῦν...

Στὴ μεγάλῃ σιγαλῇ τῆς νύχτας μιὰ μελωδία ἐκχύνεται ἀρμονικὴ, ἀργὸς ψέθυρος στὴν ἀρχὴ ποὺ δυναμώνει σὲ λίγο κι ἀντηχεῖ στους γύρω λόφους — κελαῖδημα πουλιῶν ποὺ εὐχαριστοῦν τὸν Πλάστη τους — γιὰ νὰ σβύσῃ πάλι σ' ἓνα σιγανὸ μουρμούρισμα — σὰν τὴ φωτιά ποὺ φούντωσε και ἔσβησε, καὶ τώρα ἡ στάχτη τῆς φεύγει μακριά, κυνηγημένη ἀπὸ τὸ νυχτερινὸ ἀεράκι...

Αἰὲν Ἀριστεύειν [B]

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Μὲ ἀνακατωμένους μὲς τὸ μυαλὸ μου ὅλους τοὺς μαθηματικούς τύπους κι' ἐξισώσεις, παίρνω και γὼ τὴ θέση μου μέσα στὴν αἰθουσα. Εἶναι τὸ διαγώνισμα τῶν Μαθηματικῶν γιὰ τὴς εἰσιτηρὶες ἐξετάσεις τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἡ αἰθουσα εἶναι πλατεῖα, σιωπηλὴ και ἄσπρη. Ὅλα, ὁ τοίχος, τὸ ταβάνι, οἱ ἀγροφες κόλεις, εἶναι λευκά. Λευκά, σὰν ἀγωνία. Ὁ μαυροπίνναξ ὅμως, τὰ θρανία, εἶναι μαύρα. Μὰ εἶται καθὼς μᾶς παραστέκουν, μὲ τὴ μαθηματικὴ τους φορεσιὰ και ψυχρότητα, κάνουν τὴν ἀγωνία μας πιὸ λευκὴ...

Μιὰ πέννα γρατσουνίζει τὸ χαρτί, βιαστικὴ κι' ἀνακατωμένη ἀπὸ τὴ σοβαρότητα τῶν μαθηματικῶν τύπων, ποὺ βλέπει νάχει γράφει.

Ἐνα χέρι, ξύνοντας ἓνα κεφάλι, γράφει ἄθελά του ἓναν ἀριθμὸ. Καὶ τὸ βλέμμα, καθὼς πλανιέται ὁλόγυρα στὴν αἰθουσα, βλέπει ὅλο τριγωνομετρικὲς σχέσεις νὰ χοροπηδοῦν παντοῦ.

Ἡ ματιά μου δὲν βρίσκει οὐτ' ἓνα ξεκούρασμα. Τὴν τριγυρίζω σ' ὅλη τὴν αἰθουσα. Ἀπαντῶ ἓνα πλανεμένο, χωρὶς ἔκφραση βλέμμα, πιὸ πέρα τὸ ἀήσυχο περπάτημα ἐνὸς μολυβιῶ πά-νω στ' ἄσπρο χαρτί. Καὶ παντοῦ τὴ λευκὴ ἀγωνία.

Ξάφνου γυρίζω σὲ παράθυρο. Βλέπω ἓνα κομματάκι οὐρανοῦ. Ἐνα τόσο δα κομματάκι γαλάζιου. Ὅμως τί ξεκούρασμα τοῦ ματιοῦ και τῆς ψυχῆς, τί δρόσιμα!

Ἀσπρος Γλάρος [B]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μητέρα: Τοτό, πήγαινε νὰ ἰδῆς, παιδί μου, τί κάνει τὸ φαί στὴ φωτιά.
Τοτός (γυρίζοντας): Κοιμήθηκε κι' ἄρχισε νὰ ροχαλίζει...

Πληγωμένος Ἀετός

Στὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας.
Ὁ καθηγητὴς: Τί παράγει ὁ Καναδάς;
Τὸ Πράσινο Ἀλόγο: Πεντάδυμα, κύριε καθηγητά.

Δοξαζόμενη Ὑδρα

Ἡ Μαρμά: Πολὺ φοβάμαι μήπως γίνῃ κανένας συναγεμὸς τὴ νύχτα και δὲν τὸν ἀκούσουμε.

Κι' ὁ Ἀλκίς Μύρας: Ἐ, και δὲν βάζουμε τὸ ξυπνητήρι;!!!

Νηρεὺς

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀθήναι, 43 ὁδὸς Ἐυρυπίδου
τὴν 12 Νοεμβρίου 1940

ΩΣ σήμερα ποὺ σὰς γράφω, ἡ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία μὲ τὴς Ἐπαρχίες δὲν ἀποκαταστάθηκε — πλοῖα και σιδηρόδρομοι ἔχουν τώρα ἄλλη, σπουδαιότερη ἐθνικὴ ἀποστολὴ — και μόνο τὰ Διαπλάσ-πουλα τῶν Ἀθηνῶν και τῶν περιχώρων λαβαίνουν τὸ φυλλάδιό μου. Τάλλα, τὰ καυμένα, μὲ περιμένουν ὅπως τὰ περιμένω κι' ἐγώ. Ἐτοί κι' ἡ σημερινὴ μου Ἀλληλογραφία τρέφεται μὲ παλαιότερα γράμματα ποὺ εἶχαν μείνει ἀναπάντητα, και μὲ λίγα ποὺ ἔλαβα ἀπὸ ἐδῶ μετὰ τὴν κήρυξή τοῦ πολέμου.

Καὶ πρῶτο τοῦ Σίφωνα ποὺ μοῦ γράφει: «Χθὲς ποὺ γύριζα στοὺς κεντρικοὺς δρόμους κι' εἶδα τὴς γιγάντιες ἐκείνες ἐκδηλώσεις τοῦ λαοῦ, συγκινήθηκα βαθιά. Ἀνακατώθηκα μὲ τὸ πλῆθος, φώναξα, ζητοκραυγάσα, κι' ἐννοίωσα τί θὰ πῇ πραγματικὸ πατριωτικὸ μένος». Ναι, παιδί μου, ἀπὸ τὸ μένος αὐτὸ κυριεύθηκε ὁλος ὁ Ἑλληνισμός, κι' εἶχαμε ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα. Ἦταν ἡ μεγάλῃ νίκη ποὺ ἔστειλε τὰ ἑλληνικὰ ὅπλα.

Κι' ἡ Σανθὴ Κουκλίτσα: «Σοῦ γράφω καθισμένη στὰ ὁπλῆτα τοῦ σπιτιοῦ μας, γιατί πρὸ ὀλίγου ἔγινε συναγεμὸς. Βάλαμε μερικὰ ντιβάνια και κοιμώμαστε τὴ νύχτα. Πόσο ἄλλαξε ἡ Ἀθήνα! Ποῦ εἶναι ἡ κίνηση και τὰ φῶτα; Ἀλλὰ στὰ πρόσωπα ὅλων φαίνεται ὁ ἐνθουσιασμός... Ἐλπίζω πῶς μ' ἔλες τὴς δυσκολίες ποὺ θὰ σοῦ φέρῃ ὁ πόλεμος, δὲν θὰ παύσης νὰ ἐκδιδῶσαι τακτικά, ὅπως ἔκαμες και στὸν ἄλλο πόλεμο, καθὼς μοῦ λέει ἡ μαμά. Ἐμεῖς τὰ παιδιὰ σου, μικρά και μεγάλα, θὰ σὲ ὑποστηρίξουμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά. Τὸ ἔρω καλά, και τὸ εἶπα στὴν προκήρυξή τῶν Νέων τοῦ 1941.

Μὲ μεγάλο πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ μοῦ γράφει κι' ὁ Πληγωμένος Ἀετός, ποὺ ὀνομάζει τοὺς Ἰταλοὺς «ἀντάξιους ἀπογόνους τοῦ Νέρωνα» κι' ὑπόσχεται νὰ τοὺς δαίξουμε πῶς «ἡ ἀθάνατη πατρίδα τοῦ Περικλῆ, τοῦ Θεμιστοκλῆ, τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, δὲν ἀκμπτεῖται και δὲν ὑποκύπτει στοὺς δολοφόνους». Καὶ τοὺς τὸ δαίξουμε κιόλα. Ἐλαβα και τὴν ἀπάντησή τῆς Λευκῆς Λέξης. Ἡ φράση «ἔτος σωτηρίου» σημαίνει ἀπλῶς «ἔτος μετὰ Χριστόν». Τὴ μεταχειρίζονταν οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, γιὰ νὰ θυμίζουν πῶς ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἔφερε στὸν κόσμον τὴ σωτηρίαν, κι' ἀπὸ τότε ἐπικράτησε, προπάντων στὰ ἐκκλησιαστικὰ βιβλία: «Ἐνετίχην, ἐν εἴτει σωτηρίῳ 1700».

Κι' ἡ Γαζία: «Φαντάζομαι ὅτι και μὲς στὴ φρικτὴ συμφορὰ ποὺ βρῆκε τὴν Ἑλλάδα μας, θὰ ἐξακολουθῆς νὰ μᾶς δί-νῃς τὴ χαρὰ τῆς ἐκδόσῃς σου. Ἐχουμε ὅλοι ἀνάγκη ἀπὸ τὸ ἡθικὸ στήριγμα ποὺ μᾶς δίνεις, γιὰ νὰ περάσουμε τὴς δυσκο-λίες στιγμῆς, ποὺ μᾶς περιμένουν, μὲ θάρ-ρος κι' ἀποφασιστικότητά». Ναι, παιδί μου, θὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ μὴ σὰς λείψῃ τὸ ἡθικὸ αὐτὸ στήριγμα. Ἀλλὰ ὁ πόλε-μος ποὺ μᾶς ἐπέβαλε ἡ Ἰταλία, τὴ στιγ-μὴ ποὺ νικῶμε, δὲν εἶναι γιὰ τὴν Ἑλ-λάδα «φρικτὴ συμφορὰ»: θὰ τὴ γεμίση δόξα και περηφάνεια!

Σκυριανόπουλο, ἔλαβα τὸ (02) και χάρηκα ποὺ γνώρισες τὸν καλὸ μας Νη-ρεά. Πῶς μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ ποὺ βρί-σκεται ἡ δεκάτη λέξη; Θάταν σὰν νὰ σοῦ

ἔλεγα και ποῖα εἶναι. Τὸν κενὸ χῶρο, ποὺ κάποτε δὲν φαίνεται εὐκολα, ὁ λύτης πρέ-πει νὰ τὸν βρῇ μόνος του. Σοῦ ἀπαντῶ και σὲ (03). Ἀν τυχόν γίνῃ ἀνάγκη νὰ περιορισθῇ τὸ φυλλάδιό μου σὲ 4 μόνο σελίδες, θὰ πῶρ ὅλ' αὐτὰ τὰ μέτρα γιὰ νὰ χωρῇ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερη ὕλη.

Θὰ εἶδες, Γαζία, πόσο εὐχαριστημένοι μείναμε ἀπὸ τὴ γιορτὴ στὸν Πειραιᾶ. Σ' εὐχαριστῶ κι' ἰδιαίτερος γιὰ τὴν τόσο πρόθυμη συμμετοχὴ σου, καθὼς και γιὰ τὰ καλά λόγια ποὺ μοῦ γράφεις μ' αὐτὴ τὴν εὐκαιρία. Σ' εὐχαριστῶ ἀκόμα ποὺ φροντίζεις γιὰ τὴ διάδοσή μου και περι-μένω τοὺς τρεῖς νέους συνδρομητὲς ποὺ μοῦ βρῆκες. Ναι, θάπρεπε νὰ κάμετε κι' ἓνα Σύλλογο τὰ Διαπλάσπουλα τοῦ Πει-ραιῶς, κι' ὁ πυρήνας τὸν θάταν σεις ποὺ κάματε και τὴ γιορτὴ.

Εἶσαι δικαιολογημένος, Ὀλυμπιονίκη, ἀφοῦ εἶχες τόσο μαθήματα στὰ Πειραμα-τικὰ, στὴν Ἀκαδημία κλπ. Ἀλλὰ τώρα ποὺ ἀνυπότακτα βίαια τὰ διέκοψες, μπορεῖς νὰ καταγγίσεις και μὲ μένα. Ἐννοεῖται πῶς οἱ ξένες γλώσσες εἶναι ἀπαραίτητες, κι' ὅχι μόνο σήμερα ἀλλὰ και πάντα. Εὐχα-ριστῶ γιὰ τὴς ὥρατες εἰκόνας κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς γρήγορα.

Ἐρχομαι κι' ἐλπίζω, Τσιγγάνικο Βιο-λί, νὰ εἶναι τώρα ἐντελὸς καλὰ ἡ μα-μά σου. Ναι, μὲ τὴς ἐνέργειές σας οἱ Διαπλάσπουλες στὸ σχολεῖο σας, ἀπὸ 4 ποὺ ἦκατε πρῶτα, ἔγιναν 12. Καὶ πόσο μάγαπάτε μαρτυρεῖ κι' αὐτὸ ποὺ μοῦ γράφεις: ἡ ἐπιμελητήριά σας ἦξερε πῶς ἡ μεγαλυτέρή σας τιμωρία ἦταν νὰ ἔρχεται τὸ φυλλάδιό μου και νὰ τὸ κρατῇ, γι' αὐτὸ και τὴς ἡμέρες ποὺ τὸ περιμένατε, προσέχατε νὰ μὴν κάμετε καμμιά ἀταξία... Ναι, οἱ «Δαίμονες τῶν κυμάτων» ἦ-ταν οἱ «Θαλασσόλυκοι» ποὺ τοὺς ἔκαμαν ταῖνια δὲν ἔφερω ὅμως ἀν' ἡ «Μικρὴ Πρι-γκίπισσα» ποὺ ἀναγγέλλεται μὲ τὴν Σίρ-λεϋ Τέμπλ εἶναι τὸ μυθιστόρημα ποὺ δη-μοσιεύει. Πάντως, ἀπὸ τὴν περίληψή ποὺ μοῦ γράφεις, θὰ εἶναι πολὺ ἀλλογμένο.

Ἀσπρος Γλάρος, τάποτελέσματα πρό-φτασαν και βγήκαν, ἀλλὰ πέτυχε; Ἀν ἔδωσες ἐξετάσεις γιὰ τὴ Νομικὴ Σχολή, ἦταν κάπως δύσκολο, γιατί ἀπὸ 2.000 διποφίχιους ἔπρεπε νὰ μποῦν μόνο 280. Ὅπως ὁπότε, γιὰ τὴν ὥρα δὲν θάρηξε στὴν Ἀθήνα. Μόνο ἓνα τελείωσεν ὁ πό-λεμος μὲ τὴ βεβαία μας νίκη. Διαβάζε λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ τὰ ὥρατα βιβλία ποὺ διαβάζεις, και περιμένε μ' ἐμπιστοσύνη.

Ἀπ' αὐτὰ ὅλα, Ἐθνικὸν Ἰδεώδες, μόνο τὸ σχολεῖο ἔλειψε, ὥστε και πάλι ἔχεις ἀρκετὰ. Ἀλλ' ἀφοῦ πέρασε ἡ «φο-βερὴ κρίση τῆς τεμπέλτικης», ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς πάλι συχνὰ σὰν πρῶτα. Γιὰ τὸ Σῆμα — θὰ συμφωνῆς και σὺ — τίποτα πρὸς τὸ παρὸν δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ. Θὰ πῶ στὴν Πειραιώτισσα, τὰ συγχαρητή-ρια σου γιὰ τὴ διοργάνωσιν τῆς γιορτῆς και τὴς εὐχαριστίες σου ποὺ σ' ἔκαμε νὰ περάσῃς «μιὰ εὐχάριστη, ἀληγομένη δια-πλασιακὴ βραδυά».

Καμέλια, ἀφοῦ εἶχες τόσο δυνατό συ-νάχι, δὲν μποροῦσες βέβαια νὰ παρυσυ-νῇς στὴ γιορτὴ τοῦ Πειραιῶς και δὲν φταῖς καθόλου, γιὰ νὰ λές πῶς «δὲν συγ-χωρεῖς τὸν ἑαυτὸ σου». Ὅπως ὁπότε σὲ ἱκανοποίησε ἡ περιγραφὴ ποὺ διάβασες σὲ φυλλάδιό μου κι' ὁ πανηγυρικὸς τῆς θ. Βρυώνη ποὺ τόσο σοῦ ἄρεσε. Ἡ ἀφύ-πνιση τὴν ἐπομένη ἦταν κάπως ὀδυνηρὴ. Ἀλλὰ νὰ εἶσαι βέβαια πῶς «ὁ Θεὸς θὰ βοηθῇ τὸ στρατὸ μας, ποὺ εἶναι γεμά-τος ἐνθουσιασμὸ, νὰ νικήσῃ τοὺς ἐπανε-διστοὺς ἐχθρούς».

Εἶδες λοιπόν, Γόκα, πῶς ἀργῶ καμ-μιὰ φορά, ἀλλὰ δὲν ἐξελῶ ποτέ. Θὰ πῶ σὲ Φαλαγγίται, ποὺ εἶναι κορίτσι, πῶς ἡ ἀπάντησή του στὴν «Κυριακὴ» σοῦ ἄρεσε περισσότερὸ ἀπ' ὅλες. Ὅχι γιὰ ὅ-λες τὴς συγκινήσεις ποὺ εἶχες στὴ ζωὴ σου θὰ γράψῃς, ἀλλὰ μόνο γιὰ μιὰ. Εὐγε, πολὺ καλὸς ὁ δαθμός ποὺ προβιάσθηκε. Ἡ Πίσσα δὲν εἶναι τοῦ κ. Φαίδωνος ἀλλὰ δική μου, και τὴν ἔχω 45 τώρα χρόνια! Θὰ πῆς, ζοῦν τόσα χρόνια οἱ γάτες; Ἀλ-λὰ ἡ Πίσσα εἶναι γάτα... ὑπερφυσική.

Ῥήγισσα Ἀνερόσσα, σοῦ ἔστειλα τε-τράδια γιὰ νὰ στελήσῃς και τοῦ Ἀσπρου Γλάρου, ποὺ ἡ πρότασή του σ' εὐχαρίστη-σε τόσο γιατί ἐπρόλαβε μιὰ δική σου. Ἀ, δὲν εἶσαι και τόσο ἀγνώστη στὸν Δια-πλασκόκομο, φαίνεται ἀρκετὰ συχνά, κι' ἐπαιτα ἔχεις ἓνα ὥρατο, χτυπητὸ ψευδῶ-νυμο, ποὺ μαρτυρεῖ γοῦστο. Τώρα περι-μένω κι' ἐκτενέστερο γράμμα σου.

Γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ Πειραιῶς μοῦ γρά-φει κι' ὁ Ἀγίς: «Ἐφύγα κατενθουσια-σμένος, γιατί μοῦ χάρισε δυὸ ὥρες καθα-ρὰ διαπλάσιακές. Δὲν ἔβλεπα παρὰ Δια-πλασόπουλα, παλαιὰ ἢ νέα, δὲν ἀκούγα παρὰ Διαπλάσπουλα, κι' ὅτι ἀκούγα δὲν ἦταν παρὰ Διαπλάσιακά. Ἀἴτις ἓνα με-γάλο εὖγε στὰ Διαπλάσπουλα τοῦ Πει-ραιῶς». Κι' ἐξακολουθεῖ, ἀλλὰ δὲν ἔχω τόπο νὰ παραθέσω κι' ἄλλα.

Ἡ Πειραιώτισσα μοῦ γράφει: «Τὰ ἔ-ξοδα τῆς γιορτῆς τοῦ Πειραιῶς ἦταν ὁρ. 3,825, και τὰ ἔσοδα μόλις 3,525. Μέ-νουν ἀκόμα νὰ εισπραχθοῦν κατὶ λίγα ἀπὸ κρατημένα εἰσιτήρια, ἀλλὰ και μὲ αὐτὰ δὲν θὰ μείνῃ κέρδος παρὰ 80 ὀρχ.» Δὲν περᾶζει, αὐτὲς οἱ παραστάσεις σπα-νίως ἀφύονο δυνάμεις κέρδους, ἀλλὰ τὸ ἥθι-κὸ εἶναι σπουδαῖο. Ναι, ἡ ἀδελφὴ τῆς, ποὺ ἀνεβάνει συχνότερα στὴν Ἀθήνα, μπορεῖ νὰ περάσῃ νὰ ἰδῇ τὸν κ. Φαίδωνα.

Ναι, Τζόκεϋ, μοῦ τὸ ἔγραψε κι' ἡ Μόνα-Λίζα πῶς ἦσαν μαζί τῆς στὴ συγ-κέντρωση ποὺ ἐπρόκαλεσε ἡ Βασιλίσσα τῶν Ρόδων. Εὐχαριστήθηκες λοιπὸν πολὺ ἀπὸ τὰ Διαπλάσπουλα ποὺ γνώρισες. Εὐ-χαριστῶ ἐκ τῶν προτέρων και γιὰ τὸ ἐσ-πᾶθμα. Ἐλαβα και τὸ ἄλλο σου γράμ-μα κι' ἐνέκρινα τὸ ψευδώνυμο τῆς ἀδελ-φῆς σου.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ὡς σήμερα ἔλαβα και τὰ ἑξῆς: «Κι' ὅμως», «Ἡ πατρίδα σου», «Φθινόπωρο», «Προσευχή», «Στὴν Ἑλλάδα». Ὅστε σήμερα δὲν ἔχω τόπο γι' ἀπορ-ρίψεις. Περιμένετε.

Μὴν ξεχνᾶτε! Τὴν 30 Νοεμβρίου τελεῖται ὁ χρόνος μου κι' ὁ τόμος μου. Πρέπει νὰνανεώσετε τὴ συνδρομή σας και, ὅσοι ἐθέλετε, τὰ ψευδώνυμά σας γιὰ τὸ 1941.

Ἡ Διαπλάσις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: Χιονοθύελλαν (ἔστειλα 10 τετρά-δια) ἂν ἔχῃς λάβει ὡς τώρα 8, βέβαια πρέπει νὰ τὰ παραλαβᾷς, στέλνον-τας και στὰ Διαπλάσπουλα ποὺ σοῦ ἔχ-τουν ἔλαβα και τὴς ἀπαντήσεις σου, οἱ περισσότεροι μόνο 9 λέξεις βρῆκαν) Γαλανόλευκην Ἐπτάλοφον (λυπήθηκα γιὰ τὸ πάθημά σου, ποὺ αὐτοῦτως ἦταν περαστικὸ γιὰ νὰ φᾶς ὅμως και τὸ δεύ-τερο πιττο, θὰ πῇ πῶς πενοῦσες ἀκόμα, ἀλλοιῶτα θὰ ἐπέμενες και θὰ γινόταν αὐτὴ ἡ παρεξήγησις) Αἶστο (καλὸ και τὸ σημερινὸ σου σκίτσο τὸ ἄλλο ποὺ λές ἔγινε και θὰ δημοσιευθῇ πολὺ γρήγορα, ὅλος ὁ κόσμος βγαίνει, μόνο δὲν φοβᾶ-

